

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ



№77, 27 лютого – 2 березня 2022

РОСІЯ АТАКУЄ ЦИВІЛЬНІ ОБ'ЄКТИ, ВИКОРИСТОВУЮЧИ ОСОБЛИВО НЕБЕЗПЕЧНУ ЗБРОЮ

28 лютого та 1 березня тривав масований [обстріл](#), у тому числі з використанням реактивних систем залпового вогню та ракет «повітря-земля», міста Харків — житлових [кварталів](#), центру, будівлі обласної [адміністрації](#), [університету](#) та [лікарні](#). Кількість постраждалих уточнюється, натепер [відомо](#) про щонайменше 7 загиблих та 24 поранених лише від обстрілів будівлі адміністрації та щонайменше 21 загиблого та 112 поранених за 1 березня. Голова міста Ігор Терехов [заявив](#), що в результаті обстрілу тільки 28 лютого постраждало 87 будинків. Президент Володимир Зеленський [наголосив](#), що Росія перетворилася на державу-терориста після ракетного удару по центру Харкова. Незалежна група розслідувачів Conflict Intelligence Team [заявила](#), що російська авіація використовує в Харкові та Харківській області некеровані бомби, застосування яких у цивільних цілях є воєнним злочином.

Фотографії — [тут](#).

Також внаслідок важких обстрілів постраждали [Бровари](#) (Київська область), [Маріуполь](#) (Донецька область), [Чернігів](#), [Охтирка](#) (Сумська область), Київ, [Житомир](#), [Херсон](#) та інші міста. У Києві один з авіаударів завдали по телевізійній вежі й частині території меморіального центру Голокосту «Бабин Яр», де в роки Другої світової війни нацисти розстріляли сотні тисяч євреїв. У Мінборони України цього ж дня [заявляли](#), що Росія намагатиметься створювати перебої зв'язку та розпочати поширення неправдивої інформації

про капітуляцію керівництва країни заради придушення спротиву. 2 березня від авіаудару постраждав залізничний [вокзал](#).

За [інформацією](#) The Times, за завданням Кремля в Києві діють також найманці ПВК Вагнера. Російську тактику ведення війни аналізують військові експерти, які [вказують](#), що одним з основних чинників зміни тактики Росією є ставлення українців до агресора.

Водночас генсек НАТО Єнс Столтенберг [вказав](#), що Альянс не запроваджуватиме безпольотну зону над Україною для того, щоби процес «не переріс у побоювання з приводу повномасштабної війни в Європі за участю союзників із НАТО». Водночас експрезидентка Литви Даля Грибаускайте 2 березня [вкликала](#) Північноатлантичний альянс вступити у війну за Україну, яка відстоює свою незалежність. Вона підкреслила, що залишаючись у цій війні стороннім спостерігачем Захід фактично стане співучасником того, що роблять російські війська з Україною, та висловила думку, що якщо Путіна не зупинити в Україні - країнам Заходу все одно доведеться воювати, але вже на своїй території. 2 березня президент США Джо Байден виступив із промовою «Про стан держави» перед Конгресом США, де заявив, що США об'єднують зусилля зі своїми партнерами, щоби повністю ізолювати Росію від повітряного простору, а також і надалі вводитимуть санкції. Крім того, війська США вирушають до Європи для захисту союзників по НАТО та східного флангу Північноатлантичного альянсу.

Віце-прем'єр уряду України Ірина Верещук [звернулася](#) до Червоного Хреста та ООН з проханням про створення гуманітарного коридору з міста [Волноваха](#) (Донецька область), яке оточене російськими військовими та перебуває на межі гуманітарної [катастрофи](#). Схожа ситуація — у [Новій Каховці](#) (Херсонська область) та низці інших міст.

За даними генерального штабу ЗСУ, до бойової готовності [приведено](#) збройні сили Білорусі, частина яких перебуває на кордоні України.

Міноборони Росії оприлюднило низку [звітів](#) про перебіг «військової операції» в Україні, заявляючи, що російські дії «виключають ураження цивільної інфраструктури та житлових будинків». Лише 2 березня, на сьомий день війни, у Росії вперше офіційно [визнали](#), що 498 військовослужбовців загинуло та 1597 поранено, а за [повідомленням](#) генерального штабу Збройних сил України (ЗСУ), на ранок 3 березня [втрати](#) російських військовослужбовців становили близько 9000 осіб. Водночас у Росії рішенням Генпрокуратури припинили мовлення та заблокували сайти одразу кількох [російських](#) опозиційних та [українських](#) ЗМІ, а також сайти кількох [міністерств](#) України.

27 лютого президент Росії Володимир Путін [наказав](#) перевести російські сили стримування, до яких належить і ядерне озброєння, в особливий режим бойового чергування. Прессекретар Білого дому Джен Псакі [заявила](#), що це рішення є частиною політики Москви щодо створення неіснуючих загроз для того, щоби виправдати подальшу агресію. Чинивник Пентагону повідомив ЗМІ, що США впевнені, що можуть захистити своїх союзників від російської загрози. Також це рішення [засудив](#) генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг.

ДИПЛОМАТИЧНІ І ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ

28 лютого на підставі резолюції «Єдність в ім'я миру», яку використовують в одинадцятий раз за історію ООН, розпочалося екстрене [засідання](#) Генасамблеї ООН щодо України. Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш [закликав](#) негайно зупинити військові дії та наголосив, що є достовірні дані про руйнування житлових будівель та інших невійськових цілей. Він попередив, що війна в Україні може призвести до найсерйознішої гуманітарної та міграційної кризи в Європі за останні десятиліття, і додав, що співробітники ООН надають допомогу жителям України з обох боків лінії зіткнення. Інші виступи — [тут](#). Постійний представник України при ООН Сергій Кислиця [заявив](#), що генасамблея має вимагати від РФ припинення вторгнення, визнати ці дії актом нападу й агресії проти суверенної незалежної держави, вимагати, щоби Росія повністю та без жодних умов вивела війська з території України, а також визнати роль Білорусі в акті російської агресії проти України.

Постпред Росії при ООН Василь Небензя заявив, що під час «спецоперації» Росія здійснює право на самооборону проти держави, яка прагне отримати ядерну зброю, а дії Росії покликані «відновити принципи Статуту ООН на території Донбасу та України та запобігти світовій війні». 2 березня за підсумками засідання абсолютною більшістю країн прийнята [резолюція](#) з вимогою вивести російські війська з України в її міжнародно визнаних кордонах, а також відмовитися від визнання незалежності так званих «Л/ДНР».

28 лютого в Білорусі тривали переговори Росії та України, основною метою було провести перемовини щодо припинення вогню та бойових дій на території України. За [підсумками](#) «сторони визначили низку пріоритетних тем та спланували певні рішення», також заплановано проведення наступної зустрічі. Водночас, радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк [зазначив](#), що «російська сторона, на жаль, усе ще вкрай необ'єктивно сприймає розпочаті нею руйнівні процеси». Другий раунд перемовин очікується 3 березня.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц назвав напад на Україну «війною Путіна», а не російського народу, пообіцяв збільшити витрати ФРН на оборону та наголосив, що не відмовляється від переговорів із Кремлем. Основна теза його [виступу](#) на екстремому засіданні Бундестагу 27 лютого — російська влада більше не може сподіватися на лояльність Берліна.

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан [ініціював](#) розслідування щодо вторгнення РФ в Україну. Крім того, Україна подала позов проти Росії до Міжнародного суду ООН з [метою](#) «притягти Росію до відповідальності за перекручування поняття геноциду зараді виправдання агресії».

28 лютого 2022 року Україна звернулася до ЄСПЛ із проханням приписати Російській Федерації забезпечувальні заходи відповідно до Правила 39 Регламенту Суду у зв'язку з «масовими порушеннями прав людини, які вчиняються російськими військами під час військової агресії проти суверенної території України». У винесеному 1 березня [рішенні](#) Європейський Суд наказав владі РФ утримуватися від військових нападів на цивільне населення та

цивільні об'єкти та негайно гарантувати безпеку медичних установ, особового складу та аварійно-рятувальних служб у межах атакованої території. Рішення не було виконане.

РОЗПОЧАТО ПРОЦЕДУРУ ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС

28 лютого президент України Володимир Зеленський звернувся до Європейського Союзу щодо приєднання України до ЄС за спецпроцедурою та підписав відповідну заяву. До 1 березня лідери восьми країн Євросоюзу [закликали](#) надати Україні статус країни-кандидата ЄС. Вони закликали держави — члени ЄС на найвищому рівні консолідувати політичну підтримку України та дати можливість інститутам ЄС вжити заходів для негайного надання Україні статусу країни-кандидата. Вони також підтвердили повну солідарність з Україною та її народом. Європейський парламент ухвалив [резолуцію](#), що засуджує війну Росії проти України та вимагає від РФ вивести всі свої війська з української території, та рекомендує державам-членам ЄС працювати над наданням Україні статусу кандидата на вступ. Високий представник ЄС із закордонних справ та політики безпеки Жозеп Боррель [заявив](#), що Україна має чітку європейську перспективу, проте головною метою наразі він назвав спільну боротьбу з російською агресією. 1 березня Європейський Союз офіційно [розпочав](#) процедуру розгляду заявки на вступ — про її перебіг [розповідає](#) «Українська Правда». На тлі війни з Росією підтримка вступу України до Європейського Союзу та НАТО з боку українців стала [найвищою](#) за всю історію опитувань: 86 % опитаних — за приєднання України до ЄС, 76 % — за вступ до НАТО.

НОВА ХВИЛЯ САНКЦІЙ

Європейський Союз ввів у дію [санкції](#) проти 26 російських олігархів та офіційних осіб, у тому числі пресекретаря президента Росії Дмитрія Пескова, [оголосив](#) про відключення від SWIFT семи російських банків та заборону постачати до Росії євро. Також про нову хвилю санкцій, у тому числі заморозку активів низки російських банків та заборону російським кораблям використовувати порти, заявила [Велика Британія](#), про пакет персональних санкцій — [Австралія](#), а Японія ввела санкції щодо Володимира Путіна й підтримала відключення російських банків від SWIFT.

[ЄС](#) та США закрили повітряний простір для літаків з Росії, до цього приєдналася також [Швейцарія](#). Туреччина [закрила](#) протоки Босфор і Дарданелли для проходження військових кораблів. Також ЄС [забороняє](#) на своїй території роботу російських пропагандистських каналів Russia Today та Sputnik.

Канада [заявила](#) про відмову від закупівлі російської нафти. Світовий банк [зупиняє](#) свої програми в Росії.

Крім того, Євросоюз [профінансує](#) придбання та доставку озброєння для України. Це рішення голова Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн називає безпрецедентним.

ГУМАНІТАРНА СИТУАЦІЯ

Понад 677 тисяч українських біженців, за [даними](#) ООН, залишили Україну, щонайменше [половина](#) з них виїхала до Польщі. Кількість внутрішньо переміщених осіб невідома. Українські правозахисні організації опублікували [заяву](#) із закликом до сусідніх з Україною держав відкрити кордони для громадян усіх країн, які змушені рятуватися від війни, незалежно від наявності в них віз. Про ситуацію в Україні та медицину під час війни [розповідають](#) лікарі.

За [інформацією](#) міністерства охорони здоров'я України, на вечір 28 лютого загинуло 352 мирних жителів, з них 16 дітей, ще 2040 цивільних осіб, у тому числі 45 дітей, було поранено.

Міжнародна Амністія [заявила](#), що Росія бреше, коли каже, що застосовує в Україні лише високоточну зброю. Правозахисники підкреслюють, що російське вторгнення в Україну відзначене невибырковими нападами на цивільні райони та ударами по об'єктах, які охороняються міжнародним гуманітарним правом, а російські військові продемонстрували кричучу зневагу до життя мирних жителів, застосувавши балістичні ракети та іншу зброю вибухової дії із широким радіусом ураження в густонаселених районах. Міжнародне партнерство за права людини [оприлюднило](#) підготовлений Truth Hounds аналіз серйозних порушень міжнародного гуманітарного права, які скоїла Росія протягом перших 48 годин із моменту нападу на Україну.

Розслідувальний проєкт Bellingcat [заявив](#), що російські війська застосовують під час обстрілу українських міст, у тому числі житлових кварталів, касетні боєприпаси, які завдають шкоди на великій площі та є особливо небезпечними для мирного населення.

Протести тривають у всьому світі. [Петиція](#) з вимогою зупинити війну в Україні набрала понад мільйон підписів. Російський опозиційний політик та олігарх Михайло Ходорковський [заявив](#) про створення антивоєнного комітету Росії.

Відкриті антивоєнні листи підписали понад 250 муніципальних [депутатів](#) Росії, [випускники провідних](#) ВНЗ Росії, [освітяни](#), а також понад 160 Нобелівських [лауреатів](#). Усі листи доступні на [сайті](#). Історики, які вивчають Голокост, опублікували [заяву](#) про війну та риторику російської влади, засудив зловживання російською владою терміном «геноцид» та намагання виправдати агресію шляхом ототожнення української держави з нацистським режимом.